Enkele trends in beeld gebracht

Zoals de maatschappij de voorbije jaren fors veranderde, wijzigde ook de inhoud van diverse jobs. En dit heeft enkele aanzienlijke gevolgen op het vlak van kantoorinrichting. Inzake kantoormeubilair tekenen zich enkele markante trends af. Een overzicht.

Dat de vraag op welke manier je aan de inrichting van een kantoor gestalte geeft ingewikkelder is dan vroeger staat buiten kijf. Op technisch vlak moeten knopen doorgehakt worden, maar vandaag spelen ook elementen die vroeger amper een punt waren. Laat ons echter beginnen bij het begin. Voor vele jobs behoort de klassieke dagelijkse verplaatsing naar en van het werk. Telewerk is hier een voorbeeld van. Vele werknemers kiezen er ook voor een deel van hun beroepstijd thuis achter de PC door te brengen. Ook budgettaire elementen wegen zwaarder door : stijgende vastgoedprijzen zorgen voor de trend dat men zoveel mogelijk mensen in zo weinig mogelijke ruimte wenst onder te brengen. Landschapskantoren ontstonden of gebruiken als office sharing waaiden uit de Angelsaksische wereld over. Belangrijk gevolg van deze evoluties is de aanpassing van het meubilair aan de concrete noden.

Materialen: weinig nieuws onder de zon

Al deze factoren mogen dan al een repercussie gehad hebben op de manier waarop men tegen kantoorinrichting en bureaumeubilair is gaan aankijken, opvallend genoeg is dit effect op de gebruikte materialen erg beperkt. «Zonder overdrijven kunnen we stellen dat de voorbije jaren nagenoeg niets wijzigde aan de materialen die men voor het vervaardigen van meubilair aanwendt», vat Jérôme Rigot, binnenhuisarchitect, de situatie samen. «Hout blijft erg populair, vaak in de vorm van laminaat, waarbij producenten vele inspanningen leverden om het uitzicht van écht hout te verkrijgen. Een mengsel als pakweg Medium Density Fiberwood, beter bekend als MDF, blijft bijvoorbeeld veel gebruikt. Het dekblad van bureaus bestaat dikwijls uit melamine, al dan niet voorzien

Men tracht zoveel mogelijk mensen in zo weinig mogelijk ruimte onder te brengen.

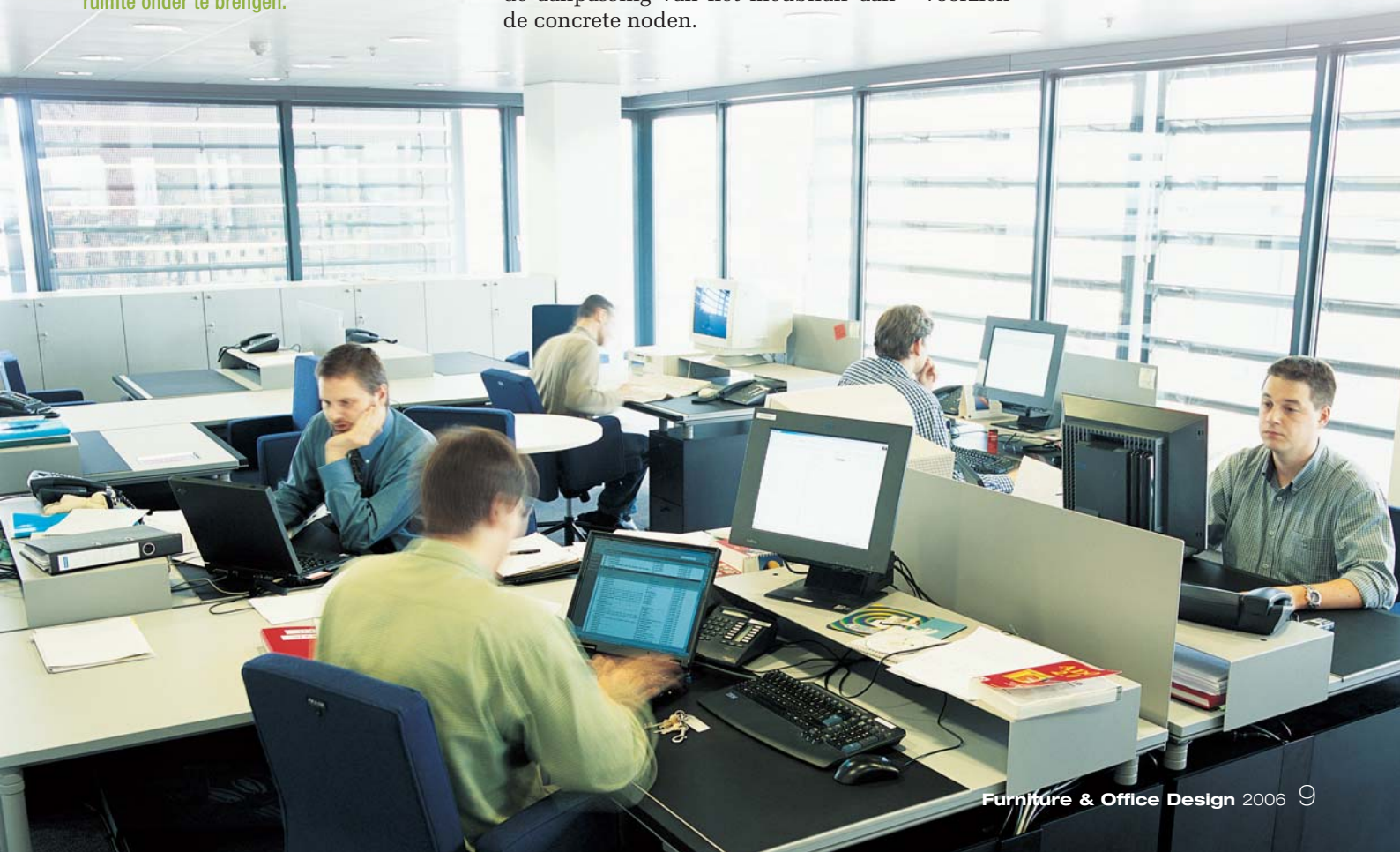

Een gebruik als office sharing waaide over uit de Angelsaksische wereld.

Het gebrek aan privacy is één van de minpunten van landschapskantoren. Door schotten te plaatsen kan de geluidshinder wat getemperd worden.

Een werktafel op maat gesneden

Het volstaat een blik te werpen op een oude sfeerfoto van een kantoor om te beseffen welke weg afgelegd is inzake de vorm en afmetingen van bureaus. In de loop der jaren evolueerden de bureaumeubels mee met de concrete behoefte van de werknemers. Kenmerkend voor vroeger was het aparte en wat lagere tafeltje waarop een schrijfmachine geplaatst werd. Dit hoogteverschil kwam de gebruiksvriendelijkheid ten goede. De intrede van het computertijdperk zorgde voor een gewijzigde situatie. Niet langer de hoogte vormde het probleem, wel de afmetingen van het computerscherm die door hun breedte en vooral diepte een groot deel van de bureauoppervlakte gijzelen. Niet toevallig luidde de komst van de computer een periode in waarin steeds meer bureaus in L-vorm gebruikt werden. Door het toestel op het ene deel te plaatsen, bleef de werkoppervlakte gevrijwaard. Er zit echter ook een gezondheidsaspect aan vast. Met zijn neus op een computerscherm gedrukt zitten – zeker op vroegere modellen die eerder aan een flikkerende lichtbak deden denken – is bijzonder slecht voor de ogen. Maar deze realiteit is ondertussen ook weer veranderd. Flatscreens en laptops geven een heel andere wending aan de vereiste werkruimte. Niet alleen nemen ze minder plaats in beslag, door een vergaande informatisering van menig kantoorbaan komt er sowieso minder papier bij kijken. De algemene trend inzake vorm is dat men vandaag steeds meer in de richting van een rechthoekig bureau evolueert. Een diepte van 80 à 90 cm en een lengte van 1m60 tot 1m80 zijn courante afmetingen van deze bureaus. Moderne inrichtingen van grote kantoorruimtes zorgt soms wel voor een specifieke opstelling wat een ander beeld oplevert, maar deze afmetingen zijn grosso modo het gemiddelde per werknemer. En met een bescheiden terugkeer naar het tijdperk voor het schrijfmachine haar intrede deed, is de cirkel weer een beetje rond...

van een laag van bakeliet. Wel is het zo dat er minder verf gebruikt wordt. De ontwikkeling op het vlak van vorm en design is echter een heel ander verhaal; ze staat ergens haaks op de constanten inzake materiaalgebruik», aldus Rigot.

Geluid absorberen

Diverse onderzoeken wezen in het verleden uit dat aan de recente trend in de richting van landschapskantoren niet enkel positieve gevolgen verbonden zijn. Het gebrek aan privacy voor de werknemer – in belangrijke mate gevoed door het geluid in dergelijke ruimtes – is een veelgehoord punt van kritiek. En zo werd geluid een issue dat de voorbije jaren aan belang gewonnen heeft. Er bestaan diverse manieren om sonorische hinder enigszins in te perken, ook al zijn mirakeloplossingen niet voorhanden. «De meest efficiënte manier om de akoestiek te temperen is het plaatsen van schotten tussen individuele werknemers of de 'werkclusters' waarin ze met enkele in zijn ondergebracht», merkt Jérôme Rigot op. «Concreet zijn er verschillende manieren om deze te plaatsen : je kan ze op de bureaus zelf plaatsen, of op de grond laten steunen, maar je mag geen al te hoge verwachtingen stellen in het resultaat dat je ermee kan bereiken. Vaak zijn deze schotten in dezelfde materies als de bureaus gemaakt. Door er een laag stof op te plaatsen kan je wel een zeker geluidsabsorberend effect creëren – zij het dat dit erg bescheiden blijft.»

"Schrijfmachine en computer hadden een weerslag op de vorm en omvang van bureaus. De komst van laptop en flatscreen hebben deze aanpassingen dan weer overbodig gemaakt."

Spaarzaamheid troef

Dat er heel wat uiteenlopende manieren zijn om een kantoorruimte te verlichten staat boven elke twijfel. Dat vaak uitvoerig van de geboden mogelijkheden gebruik wordt gemaakt evenzeer. Toch is het misschien wat verrassend te horen dat de klassieke TL-lampen nog steeds de basis van kantoorverlichting uitmaken. «De grote voordelen van deze TL-lampen zijn hun verbruik en duurzaamheid», legt Rigot uit. «En dat zijn onmiddellijk de nadelen van pakweg spots of halogeenlampen. Design maakte het echter mogelijk om ook met dergelijke TL-lampen een gezellige belichting te verkrijgen.» Dat het erg zuinige lampen betreft, raakt onmiddellijk een ander punt van bekommernis dat de voorbije jaren aan belang gewonnen heeft : het milieu. «Het klopt dat dit iets is van de laatste jaren», vervolgt Jérôme Rigot. «Als men over kantoren en milieu spreekt, gaan mensen nog snel aan problemen als asbest denken, terwijl het om zoveel meer gaat. Je merkt dat er in het algemeen een groeiende belangstelling is voor het al dan niet groene karakter van de materialen die gebruikt worden. Een spraakmakend voorbeeld is het gebruik van vast tapijt. Steeds meer merken – zij het niet allemaal – gebruiken voor de rug van het tapijt – de onderzijde dus – reeds eerder gerecycleerde mousses. De achilleshiel van het milieu in bureaumeubilair zit hem – zoals in zovele sectoren – in de rendabiliteit. Vaak komt een keuze voor het milieu wat duurder uit, waardoor het veel van haar attractiviteit verliest.»

Michaël VANDAMME